

HUKUKÎ BİLGİLER MECMUASI

Sahip ve Başmuharriri:

Paris Hukuk Fakültesi Doktoru

AVUKAT

Milâşlı GAD FRANKO

TAHRİR HEYETİ

Fuat Hulûsi B. Temyiz Mahkemesi
ikinci hukuk dairesi reisi

Sabri Şakir B. Ad. V. Hukuk İşleri
Müdürü

Mustafa Reşit B. İstanbul Hukuk
Fakültesi Müderrislerinden

Ahmet Refik B. Sabık Temyiz Mah-
kemesi azasından

Ali Kemal B. İstanbul Hukuk Fa-
kültesi Müderrislerinden

M. Şarl Kroza İstanbul Hukuk Fa-
kültesi Müderrislerinden

M. Aşil mester. Paris Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Şavgran. Paris Hukuk Fa. fahri
Müderrislerinden

M. A. Salem. Hukuku Düvel Mec-
muası tahrir heyetinden

Bahir B. Kavanin ihzari komisyonu
azasından

Hamdi Halim B. Avukat

Adres: Galata Bahtiyar han Avukat Gad Franko Bey yazihanesi

Telefon: Beyoğlu 3009

Bir nüshanın bedeli 35 kuruştur

Bir senelik abonemanı Posta ücretile beraber
400 kuruştur.

Türkiye harici için 500 kuruştur

İSTANBUL

BANKALAR MATBAASI

Haim, Rozio ve Ş^{kı}

1932

luların hapsi muvafık olacağını dermeyan etmiştir. Binaenaleyh âciz borçluların sırf borçlu oldukları için hapis edilmelerinin bugün kat'iyen kabul edilemeyeceğini ve bu borçluluğun bir kabahat olmadığını ve fakat kudreti olduğu halde sırf inat için ve suiniyetle borçlarını ödemek istemiyenlere karşı bu müeyyidenin müfit ve zarurî bulunduğu ısrar etmiştir.

Necati Beyden sonra sabık temyiz âzasından ve esbap icra reisi Refik Bey, bugün istenilen hapsin Romada olduğu gibi borçluluğa karşı bir ceza olmadığını, sırf borçlu olduğundan dolayı kimsenin hapsedilemeyeceğini, fakat kudreti icra hâkimi huzurunda sabit olan birkimse hâkinin emredeceği tesviye sureti dahilinde borcunu ödemek istemez ve temerrüt ederse hapisle tazyikinin hukukî esaslara hiç bir zaman mugayır olamayacağını beyan etmiştir.

Hazır bulunan zevattan birçoğu hapisle tazyik kararlarının ek-seriya faydalı neticeler verdiklerine meslek hayatlarında şabit olduklarını ve bu kararların teffizine meydan kalmadan birçok borçluların borçlarını ödemekte olduğunu beyan etmişlerdir.

Nihayet suiniyet sahibi borçluların suiistimallerine karşı amelî ve basit müeyyideler konulması lüzumunda hazır bulunanlar da hemen cümlesi ittifak etmişler ve bu müeyyidelerin şekilleri hakkında diğer bir içtimada görüşülmek üzere içtimaa nihayet verilmiştir.

Siddik Sami

Avukat

Mehakim içtihatları

JURISPRUDENCE

Temyiz mahkemesi 1 inci hukuk dairesi

Esas 3738

Karar 2447

Hülâsa : dava muteveffanın emvali metrukesinden

bir bap hânenin sulh mahkemesi tarafından bilmüzayede icra kilinan ihâlenin feshi talebinden ibaret olup icra reisi kararına karşı itiraz mahiyetinde bulunmamasına binaen davanın bilrûye hükme râpti lazim iken reddine karar verilmesi yolsuzdur.

İstanbul asliye mahkemesi 4 üncü H. dairesi.

Tarihi : 30/12/929.

No : 00.

Müddei : Sabiha H. vasisi Hasan Yossaf B.

Müddealeyh : Menhibe H. ve Refiki.

İstanbulda Beşiktaşta mukim Nafiz Paşa kârimesi mehcure sabiha H. vasisi zevci Hasan vessaf Beyin tahtı vesayetinde bulunan zevcesi Sabiha Hanimin babası Nafiz Paşadan veresesine intikal etmiş olan Beşiktaşta kâin mevkı ve hududu malûm konak Beşiktaş sulh hakimliğince bilmüzayede mumaileyha Sabiha Hanım uhdesine on bin kûsür lira mukabilinde katiyyen ihale edilmiş isede zevcesi mumaileyhanın mahcure olup tasarrufattan mahrum bulunmasına ve mezkûr köşkû ancak sekiz bin lira kıymetinde bulunmasına binaen bu baptaki ihalenin feshi ve bu suretle vaki mudahalenin meni hakından Nafiz Paşa veresesinden mevhibi leman, seyyide Nerime, zeynep Hlarla Hasan Sıtkı, Muzaffer, Tahır, kevkep ve Hafız vessaf Beyler aleyhine ikame eyledigi davanın cari muhakemesi neticesinde icra reisinin bu gibi mukarreratına karşı yapılacak itirazatın mercii icra ve iflâs kanununda muharer olmasına ve hadisenin kanunun neşrinden sonra vukuuna binaen vazife noktasından davanın reddine dair istanbul asliye Mahkemesi 4 üncü hukuk dairesinden sadir olan 30/12/929 tarihli ilâmın temyizen tetkiki müddeti içinde Sabiha H. vasisi vessaf B. tarafından bu arzuhal talep olunmakta tetkik ve icabı muzakere olundu.

Dava müteveffa Nafiz Paşanın emvali metrûkesinden bulunan bir bap konagının sülh hakimi tarafından bilmuzayede Suphiye hanıma icra kılınan ihalenin feshi talebinden ibaret olup bu dava icra reisi tarafından ittihaz olunan bir karara karşı itiraz mahıyyetinde olmasına binaen rüyeti mehakini umumiyeye ait olduğu halde bu davanın mahkemece icra reisinin kararına karşı bir itiraz telekki olunarak rüyeti vazife haricinde olduğundan bahsile reddine karar verilmesi yolsuz ve muhalifi kauun bulunmuş ve nakız talebi bu sebeble varit görülmüş olduğundan H. U. S. M. Ka. 428 inci maddesine tevffikan hükmü mümeyyezün bihin işbu sebepten dolayı Nakzına ve evrakın mehal-line iadesine ve 1062 kuruş temyiz mesarının ilerde haksız çıkacak taraftan alınmasına 26/10/931 tarihinde müttefikan karar verildi.

Temyiz mahkemesi 4 üncü hukuk dairesi

Esas 3443

Karar 2465

Hü.âsa : mutevvefanın tarihi vefati takkik olunarak kanunu medenin neşrinden muahhar olduğu anlaşılmaksizin meblagi mezburun şahsen vereseden tahsiline hukum verilmesi muhalifi kanundur.

Istanbul asliye mahkemesi 4 üncü hukuk dairesi.

Tarihi : 11 Temmuz 931

No: 175.

Samı B. zevcesi Naciye H.

Müteveffa Nasır B. zevcesi Hasene H. mahdumu Dilaver B. ve komisyoncu Hasan B

Müteveffa Nasır Bey a madddeleyhlerden Hasan Beyin kefaleti

müteselsilesile Yuvanaki İmri oğlundan istikraz eylediği (360) lira Noter senedile kendisine temlih edildiğinden bu paranın veresesinden ve kefilinden maafaiz tahsilini istemiştir.

Dava mübrez noter senedile sabit olduğundan müddeabihin dava tarihinden itibaren yüzde beş faizile birlikte müddealeyhlerden tahsiline karar verilmiştir.

Temyiz eden : Müddealeyhlerden Hasene H. ve Dilaver B.

Temyiz kararı

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kâatlar okünup esasa girildi :

Muhakemeten terekenin red edildiği iddia edilmemiş ve hadi-sede müruru zaman olmamağla beraber müddealeyhler tarafından müruru zaman iddiası dermeyan olunmamış olmasına mebni bu husus-lara müteallik itirazlar varit değilsede müteveffayı mumaileyh Nasır Beyin tarihi vefatı tahkik olunarak kanunu medenin neşrinden müahhar olduğu anlaşılmağsızın berveçhi muharrer meblağı mezkû-run şahsen Müddeialeyh vereseden tahsiline karar verilmesi muhalifi kanun olduğundan hükmün yalnız bu sebepten (Nakzına) ve aşağıda yazılı temyiz masrafının ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 11/10/1931 tarihinde ittifakla karar verildi,

Temyiz mahkemesi 4 üncü hukuk dairesi.

Esas 3487

Karar 2524

Hülâsa : mucerret istimlak kararı verilmesi yola kalb edilmiş olan arsa bedelinin talebi hakkındaki davanın reddini mucip olamaz. ruyeti ve hukme rapti iktiza eder.

Buna mukalif karar verilmesi yolsuzdur.

İstanbul asliye mahkemesi 4 üncü hukuk dairesi.

Tarihi : 8/9/31.

No: 198

Müddei : Madam Agavni Kemenciyan vekili Cevdet Ferit B.

Müddeaaleyh : İstanbul Belediyesi.

Müvekkilisine ait arsanın 595 arşımına Belediyece hot behat vaziyet ve sokağa kalbedilmiş ve bedeli verilmemiş olduğundan beher arşini 35 liradan tufarı alan 17600 liranın tahsilini istemiştir sakağa kalp edilen müddeialeyhin arsasi hakkında ahiren menafii umumiye kararı verilmek suretile istimlâk edildiği belediyeden gelen cevapla anlaşılmasına ve bu itibarla hadisede gasp ahkâmı cari olmayup istimlâk kanunu ahkâmının tatbiki lazım gelmesine binaen davacının kanunu mezkûr ahkâmına tevffikan ikamei davada muhtar olmak üzere davasının reddine karar verilmiştir.

Temyiz eden. Müddei vekili Cevdet Ferit B.

Temyiz talebinin müddeti içinde oldnğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kâatlar okunup esasa girişildi.

Mücerret istimlâk kararı verilmiş olması reddi davayı mucip olmadığı gibi müddei arsasının yola kalp edildiğini iddia eylediği cihetle bedelini talebe hakkı bulunmuş iken yazılı olduğu üzere mü-talea beyanile hüküm itasi kanuna muhalif bulunduğundan hükmün Nakzına ve aşağıda yazılı temyiz mesarının ilerde haksız cıkacak taraftan alınmasına 15 Teşrini evvel 931 tarihinde ittıfakla karar verildi.

Temyiz mahkemesi 4 üncü hukuk dairesi

Esas 8710

Karar 2668

Hülâsa : 1 — Şayian mutessarif olan hissedarin muşari-

kinden kira bedeleni talep hakkı on senelik mururu zemana tabidir.

2 — dava muşaan tassaruf edilen hanenin kirasinden hissesine isabet eden mikdarın tahsilinden ibaret olmasına göre kira karşılığının tahsiline hukuk verilmesi lazım gelirken ehli vukufa takdir ettirilen ecri misle hukm edilmesi.

3 — muddealeyhin mutekabil davasından müşterek borç ile vergiye muteallik iddialar hakkında yemin verilmemesi.

4 — muddei müşterek borç ile vergiden hissesini odediğini beyan ve iki kit'a makbuz ibraz etmiş olmasına göre muddeialeyhten sorularak bu bapte tetkikat ve takkikat icra edilmemesi muhalifi kanundur.

İstanbul asliye mahkemesi 4 üncü hukuk dairesi.

Tarihi : 13/7/931.

No : 204.

Müddei : İrfan H.

Müddeaaaleihin : Rifkiye H.

Müddeaaaleyha ile şayian mutasarrıf bulunduğu iki bap hanenin dört hisse itibarile bir hissesi kendisine ait olduğu halde kiralari tamamen tahsil eden müddeaaaleyha bundan hissesine düşen mikdarı vermemekte olduğu cihetle müterakim bedeli icar olan (610) liranın tahsilini müddei istemiş müddeaaaleyh dahi davanın beş senelik mururu zemana tabi olduğundan ademi istimaini ve husumet cihetinden reddini ve müddeabih kira bedelinde davacının hissesi olmadığını ve evlerin iki olmayıp bir olduğunu beyan ve müddeiye zimmetinde müşterek borçtan ve vergi borcundan ve tamırrattan alacağı bulunan (600) liranın tahsilini müteakabilen talep ve dava etmiştir.

Mübrez tapu senesinde iki ev olduğu yazılı olmasına ve müd-

deaaaleyhin bunları icare vererek parasını zimmetine geçirdiği ve müddeiye-
ni hisesini vermediği şهادتله sabit olduğundan ehli vukuf
tarafından davacının hissesine ait ecir misil olarak takdir edilen (589)
liranın müddeaaaleyhten tahsilile müddeiye verilmesine ve mütekabil
davasını ispat edemeyen müddeaaaleyhanın talebille müddeiye müvec-
ceh yemini eda etmiş olmağla mütekabil davanında reddine karar
verilmiştir :

Temyiz eden : Müddeaaaleyha.

Temyiz kararı

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu anlaşıldıktan sonra
dosyadaki bütün kâatlar okunup esasa girildi :

Mahiyetine nazaren dava on senelik müruru zemana tabi olup
kiracıların mahkemeye ithali hakkında ihbar vaki olmamasına göre bu
cihetlere ait itirazlar varit değildir. Ancak davayı vakıa müddei ile
müddeaaaleyh tarafından tamamen kiraya verilerek kira karşılığı tah-
sil edilen iki bap hanenin kira karşılığından müddeiye'nin hissesine
düşen meblağın tahsili talebinden ibaret olmasına göre sübutu takdi-
rinde kira karşılığının tahsiline hüküm verilmek lazımgelirken ehli
vukuf marifetile takdir olunan ecir misle hükm edilmesi yolsuz olduğu
gibi müddeaaaleyhin mütekabil davasından tamir masrafile nukuđu
mevkufe idaresine müşterek borcun faizine müteallik iddiaları
hakkında müddei tahlif edilerek müşterek borc ile ver-
giye müteallik iddialar hakkında yemin verilmemiş ve müddei
müşterek borç ile vergiden hissesini ödediğini beyan ile iki kıt'a mak-
buz ibraz etmiş olmasına göre buna karşı ne diyeceği müddeaaaleyhten
sorularak neticesine göre tetkikat ve takkikat icra ve ona göre hüküm
itası muktazı iken zühul edilerek müddeaaaleyhin mütekabil davasını
ispat edemediğinden ve talebille müddei tahlif edildiğinden bilbahis
bu kısım iddialarında ret edilmesi muhalifi kanun bulunmuş olmağla
bu sebeplerden hükmün (Nakzına) ve aşağıda yazılı temyiz masrafının
ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 26 Teşrini evvel 931 tari-
hinde ittifakla karar verildi.

Temyiz 4 üncü hukuk mahkemesinden

Hülâsa : dava 926 senesi kazanç vergisi istifa edildiği halde mukerrer olarak aynı verginin tahsiline kalkışılmasından dolayı vaki müdahalenin men, ine mütedair olmasına göre rüyeti vazife dahilindedir,

Esas 3718

Karar 2661

Mahkemesi : İstanbul asliye mahkemesi 4 üncü hukuk dairesi.

Tarihi : 14/11/931.

No : 928/179.

Müddei : Avukat Raşit Bey.

Müddeialeyh : İstanbul vilâyeti Defterdarlığı.

Dava : 341 senesinde tezviye etmiş olduğu kazanç vergisini müddealeyhden defterdarlık bu kerre kendisinden mukereren ve 3 misli olarak talep etmekte olduğundan vaki müdahalinin menini ve icranın tehirini istemiştir.

Dava kazanç vergisine mütedair olmasına ve kanunu mahsusa nazaren bu baktaki iddianın halli mercii mahsusa mevdu olmasına göre rüyeti dava mahkemenin vazifesinden hariç bulundugundan reddine ve bir buçuk mah müddetle icranın tehirine karar verilmiştir.

Temyiz eden : Müddei.

Temyiz kararı

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kâatlar okunup esasa girildi dosyadaki arzuhallerle evraki saireden münfehin olduğu üzere dava 926 senesine ait kazanç vergisi istifa edildiği halde mukerrer olarak aynı verginin tahsiline

kiyam suretile vaki mudahelenin menine mütedair olmasına göre rüyeti mahkemenin vazifesi dahilinde iken yazılı olduğu üzere mütalaa beyanile reddine karar verilmesi kanuna muhalif bulunduğundan hükmün Nakzına ve aşağıda yazılı temyiz mesarının ilerde haksız çıkacak taraftan alınmasına 26/10/93 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

İstanbul ikinci ticaret mahkemesi

Hülâsa : Müddeabih tamirat bedelinin hanelerin kiraya verilmesi ve alınacak kira bedelinin nisfi ile ödenmesi mukavelede musarrah ve hükmü lâzım ilriaye olduğu halde şarti mezkûrun ihmalile tamirat bedelinin tahsiline karar verilmesi yolsuzdur.

Esas : 944

Karar : 3586

Tarihi : 26 Nisan 930.

Müddei : Dimitri Efendi vekili Kalodi Laskaridi Efendi.

Müddeialehyh : Madam Marika vekili Mehmet Selâhettin Bey.

Temyiz edilen fıkrai hükmiyenin hülâsası : müvekkilinin bir kit'a mukavelename mucibince tamirat bedelinden mütebaki alacağı kalan iki bin altı yüz liranın tahsili hakkında müddei vekili tarafından ikame olunan davanın cari muhakemesi neticesinde inkâr edilen inşaatın vukuu ikame ve istima edilen şahitlerin ifade ve ihbarlarından anlaşılmasına ve noksan ve ilâve inşaat iddia kılınmasına ve tarafeyin inşaat bedelini üç bin lira olarak kabul eylemelerine mebni takdiri kıymet için keşif icrasına mahal kalmadığından bilbahis müddeabih iki bin altıyüz liranın müddei aleyhten ma'mesarif ve ücreti vekâlet tahsiline ve icrai muvakkat talebinin reddine karar verildiğini mü-tazammındır.

Temyiz eden — Madam Marika vekili Mehmet Selâhettin Bey.

Temyiz kararı

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu görüldükten ve

dosyadaki kâğıtlar okunup iş anlaşıldıktan sonra icabi keyfiyet müzakere olundukta : müddeabih tamirat bedelinin tamir edilen hanelerin kiraya verilmek suretile alınacak kira bedelinin nısfı ile ödenmesi mukavelede musarrah ve mezkûr mukavele hükmü lâzım ilriye bulunmuş olduğu halde şartı mezkûrun ihmalile tamirat bedelinin yazili olduğu veçhile tahsiline karar verilmesi yolsuz olduğundan hükmün hukuk usulu muhakemeleri kanununun 428 inci maddesine tevfi kan nakzına ve zirde müfredati mürekkam mesarifi temiziyenin ileride haksız çıkacak tarafa aidiyetine esasta ittifak ve bu sebeple hasrında ekseriyetle 30/11/31 tarihinde karar verildi.

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden

Esas 950

Karar 3797

Müddei Dimitri Efendi vekili Selâhettin Bey.

Müddeialehy : Bani efendi.

Hülâsa : Senette hılam vadeden itibaren 36 faiz taahhütlü mevcüt olmasına göre olmaktadır hükm edilmesi icap ederken şartın nazara alınmaması yolsuzdur.

Temyiz edilen fıkrai hükmiyenin hülâsası : müvekkilinin iki kit'a bono mucibince müddeialehy zimmetinde alacağı olan 424 liranın ma faiz ve mesarif tahsili talebile müddei vekili tarafından ikame edilen dava üzerine icra kılınan muhakeme neticesinde müddeabih 5% faizle birlikte müdeialehyten tahsiline karar verilmiştir.

Temyiz eden : Dimitri Efendi vekili Selâhettin Bey.

Temyiz kararı

Temyiz lalebini müddeti içinde olduğu görüldükten ve dosyadaki kâğıtlar okunup iş anlaşıldıktan sonra icabi keyfiyet müzakere

olundukta : 16 Mayıs 929 tarih ve 224 hitam vadeden itibaren 36% faiz iaahhüt mevcut olmasına binaen mezkûr taahûl veçhile yaliniz 224 liradan dolayı 36% faiz hükmedilmesi icap ederken mezkûr şartın nazara alınması yolsuz olduğundan hükmün hukuk usulu muhakeme-leri kanununun 428 inci maddesine tevfikeyen nakzına ve zirde müfredati mürekkam mesarifi temyiziyenin ileride haksız çıkacak tarafa aidiyetine 13/12/931 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

Istanbul ikinci ticaret mahkemesinden

Tarihi 23/3/931.

Müddei : Müteveffa Tanas efendi evlatları vekili Kostaki Efendi.

Müddeialeyh : İbrahim Refik Bey.

Temyiz edilen fıkrâi Hükmiyenin hülâsası : Müvekkillerinin müddeialeyhe mukavelename icap eyledikleri hudut ve mevkî malûm mağazaların nısıf hisse bedeli icarından müddeialeyh zimmetinde alacakları olan 1390 liranın ma'faiz ve tazminat tahsili için müddeiler vekili tarafından ikame edilen davadan dolayı icra kılınan muhakeme neticesinde iddianın sübutundan bahsile müddeabih 1390 liranın yüzde on icra tazminatı ve yüz lira ücreti vekâletle birlikte müddeialeyhten bittahsil müddeiye itasına karar verilmiştir. Temyiz ve izahatı şifahiye akzını talep eden İbrahim Refik Bey vekili Ahmet Enver Bey.

Sıbk eden talebe mebni tayin kılınan günde müstedd'iyi temyiz namına Ahmet Enver Bey gelüp tebliğat vakiaya rağmen gelmiyen mümeyzünaleyh vekilinin giyabında tetkikat lâzıme icrasına biliptidar temyiz istid'asının mehil kanunî zarfında ita ve kayıt edildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan vekili mumaileyhin verdiği izahatı şifahiye istima eyledikten sonra vaktin ademi müsaadesine binaen bu bapta tetkikat icrasına karar ittihazi hususunun ehir bir güne taalik tespit kılınmış ehiren mümeyzünbih ilâm ve evrak hükmiye ve temyiziye

ile birlikte mütalea ve tetkik ve icabi müzakere olundukta : Bil'isti-
rak tasarruf olunan gayri menkulatta bileümle şürekâsın rizası
lahik olmaksızın davai hazirede olduğu veçhile icrai tasarrufa kanu-
nen mesâğ olmadığı ve şerik diğerinin dehi muvafakatı inzımam et-
tiği halde nazara almaksızın yazılı olduğu veçhile muamele ifa ve
karar itası yolsuz olduğundan hükmün hukuk usulu muhakemeleri
kanununun 428 inci maddesine tevfikân nakzına ve zirde müfredatı
murekkam mesarifi temyiziyenin ileride haksız çıkacak tarafa aidiye-
tine 12 11/931 tarihinde müteffikan karar verilerek mümeyiz vekili
hazır bulunmadığından tafhim olundu.

Istanbul ikinci ticaret mahkemesinden

Esas 1849

Karar 3397

*Hülâsa : kaliyati hükümetçe men'edilmesi müddeiye
akdın feshini talebe lazminat islemeğe hak verdirir. Aksi
düşünce kanuna uygun değildir.*

Tarihi : 4/3 31.

Müddei : Süleman Bey vekilleri. Tefik Bey ve H. Hadi Bey.

Müddeialeyh : İstanbul Evkaf idaresi.

Temyiz edilen fıkrai hükmiyenin hülâsası : Müddei vekili tara-
fından evkaf idaresi aleyhine ikame edilen dava üzerine icra kılınan
muhakeme neticesinde Beykozda kâin Şahin kiya kabristanındaki
ağaçlar hakkındaki taraflar beyninde müteaddid akitlar feshine ve 217
lira akçesinin iadesine müddeialeyhın mecbur tutulmasına ve zarar
ve ziyan talebin reddine karar vermiştir

Temyiz eden Süleman bey vekili Hadi bey ve Evkaf idaresi
vekili Haşım Beyler.

Temyiz kararı : Temyiz müddetinin talebi içinde olduğu an-

laşıldıktan ve dosyadaki kâğıtlar okunup iş anlaşıldıktan sonra icabi keyfiyet müzakere olundukta :

Kat'iyatın hükümetçe men'edilmesi müddeinin akdın feshini talebe selâhiyet vermiş ve bu suretle müddeinin tazminat talebi dahi varit bulunmuş iken müddeialehyin zarar ve ziyan ile ilzami lâzım gelmeyeceğine karar verilmesi muhalıfi kanun olduğundan hükmün hukuk usulu muhakemeleri kanununun 428 inci maddesine tevfiklen nakzına ve zirde müfredatı mürekkekm mesarifi temyiziyenin ileride haksız çıkacak tarafa aidiyetine 19/11/931 tarihinde müteffiken karar verildi.

Istanbul ikinci ticaret mahkemesinden

Esas 1409

Karar 3738

Hülâsa : İcra ve iflâs kanununun 62 inci maddesi muçibince borçlunun yedi gün zarfında borçtan kurtulma davasını ikame etmesi muamelâti icraiyeinin tehirini talebe hak bahş eder.

2. — Müddeti mezkûreden sonra dava ikamesi halında mururi müddetin istima davaya mani olacağına dair maddede serahat gayri mevcuttur.

Esbabi mebsuleye binaen ve maddenin ruh ve medlulu nazara alınmaksızın reddi davaya karar verilmesi yolsuzdur.

Tarihi 4/2 31.

Numero 727.

Müddei : Talat Hüseyin Bey.

Müddeialehy : Fuat Arif Bey.

Temyiz edilen fıkrai hükmiyenin hülâsası: Talât Hüsein Bey tara-

findan Fuat Arif bey aleyhine ikame olunan 500 lira borçtan kurtulma davasının icra kılınan muhakemesi neticesinde indeltetkik dawai mezkûrenin kanunî müddetin mururundan sonra ikame edildiği anlaşıldığının reddine karar verildiğini natıktır.

Temyiz eden Talât Husein Bey vekili Ethem Bey.

Temyiz kararı

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu görüldükten ve dosyadaki kağıtlar okunup iş anlaşıldıktan sonra icabi keyfiyet müzakere olundukta: icra ve iflâs kanunun 62 inci maddesinde itirazın ref'ine karar verilen borçlunun yedi gün içinde selâhiyetli mahkemeye borçtan kurtulma davasını ikamesi halinde muamelâti icraiye'nin tehir talebine de hakkı olabileceği aksı halde itirazın ref'i kararla hâcızın kat'ileşeceği musarrah olmasına göre müddeti muayyenei kanuniye zarfında borçtan kurtulma davasının ikamesi halinde borçlunun ancak maddei mezkûrede muharrer müsadei kanuniyeden istifadesi mümkün ve müddeti mezkûreden sonra dava ikamesi halinde mururu müddetin istimai davaya mani olacağına dair maddede bir sarahat gayri mevcut iken maddenin ruh ve medlulu nazara alınmaksızın reddi davaya karar verilmesi yolsuz olduğundan hükmün hukuk usulu muhakemeleri kanununun 428 inci maddeye tevfikân nakzına ve zirde müfredatı mürekkam mesarifi temyiziyenin ileride haksız çıkacak tarafa aidiyetine 8/12/931 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

İstanbul ikinci ticaret dairesinden

Esas : 1647.

Karar : 3431.

Numerosu 1228.

Müddei : Binbaşı Hayri Bey.

Müddeialehy : Fen Tatbikat mektebi yardım sandığı reisi

Celal Bey.

Hülâsa : Fen tatbikal mektebi yardım sandığına faizle verilen paranın ; isdirdadına mütaalik davanın mercii rüyeti mehakim hukukiye'dir.

Temyiz edilen fıkrai hükmiyenin hülâsası : Fen tatbikat mektebi yardım sandığına 3 % buçuk faiz verilmek şartile tevdi etmiş olduğu 6000 liradan gayri ez istifa 3881 liranin tediyesinden mezkûr sandık hey'eti idaresince imtina edildiğinden bilbahis meblağı mezkûrun ma faiz ve mesarif tahsili talebile müddei tarafından ikame edilen dava- nın ruyeti vazife dahilinde görüldükten sonra mahiyet ve şekli ika- mesi noktasından reddine karar verilmiştir.

Temyiz eden binbaşı Hayri bey vekili Salih Şehabettin Bey.

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu görüldükten ve dosye- deki kâğıtlar okunup iş anlaşıldıktan sonra icabi keyfiyet müzakere olundukta ticaret kanunun üçüncü faslında tadat olunan muameleler- den hiç birine tetabuk etmeyen ve mahiyeten bunlara da muktezi olmayan işbu muamelenin temadi muameleden bulunmasına ve ma heza bu tarzdaki teşekküllerinde ticari şirket mahiyetinde telekkisine imkân olmasına binaen davanın reddine mehakim hukukiyeeye ait ve ticaret mahkemesinin vazifesinden hariç iken bazi mütalea ser- dile vazife hadilinde olduğuna karar verilmesi yolsuz olduğundan hükmün bu sebeple hukuk usulu muhakeleri kanununun 428 inci maddesine tevfiklen nakzına ve cihâtı saire hakkında tetkikat icra- sma mahal olmadığına ve zirde müfredati mürekkam mesarifi temyi- ziyeenin ileride haksız çıkacak tarafa aidiyetine 22/11/931 tarihinde müteffiken karar verildi.

Mahkemei temyiz icra ve iflâs işleri tetkik hey'etinden

Esas 787

Karar 886

İstanbul ikinci ticaret dairesi.

Tarihi : 17/8/31.

No : 910

Hülâsa : Müsted'inin takikki duygun defterine kayıt edilmemesi konkordatoya vaki ilirazın reddini icap etmez. Buna muhalıf karar verilmesi yolsuz ve nakzi muciptir.

Alacaklı : Diyelman ve şirketi.

Borçlu : Nikola Krepani Efendi.

Kararın hülâsası: Müddeinin alacağı kayıt edilmiş olduğu anlaşılmış ve hükmen alacaklı hakkını iktisap edeceği tabii bulunmuş ve konkordato müzakeresinde hazır bulunmamış olmasına mebni itiraz mahiyetindeki davanın reddine karar verilmiştir.

Temyiz eden Şirket Vekili.

Temyiz kararı

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kâğıtlar okunup esasa girildi. Müsted'inin takkiki duyun defterine kayıt edilmemesi konkordatoya vaki olan itirazının reddini icap edeceğine dair olan mesneti kanunî görülmemesi olmağla kararın nakzına ve aşağıda yazılı temyiz mesarifinin ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 25/10/31 tarihinde ittifakla karar verildi.

Mahkemei temyiz ticaret dairesinden

Esas 725

Karar 867

İstanbul İkinci Ticaret Mahkemesi.

Tarihi 13/8/31.

No. 642.

Hülâsa : Müsted'ilerin konkordatoya vaki itirazlarının reddine dair verilen karar iktisabi kat'iyet etmektekiçke konkordatonun tasdik edilmesi kanuna uygun değildir.

Alacaklı : Komerçyala İtalyana Bankası Fabrikator Gadi efendi.

Sendik : Cevdet Fahri ve Muharrem Nail Bey.

Kararın hülâsası : İlâmin iktisabi kat'iyet eylediği tarihten sonra

konkordato için yapılması muktezi ilân ve merasımın yapıldığı ve konkordatonun anasırı kanuniyeyi cami bulunduğ u müşahede kılınmasına binaen konkordatonun tasdikine karar vermiştir.

Temyiz Eden alacaklı Banka ve Gadi efendi vekilleri.

Temyiz kararı

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kâğıtlar okunup esasa girildi. Müsted'ilerin konkordatoya vaki itirazlarının reddine dair verilen karar iktisabi katiyet etmedikçe konkordatonun tasdik edilmesi kanuna uygun olmadığından mezkûr kararın nakzına ve aşağıda yazılı temyiz masrafının ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 20/10/31 tarihinde ittifakla karar verilmiştir.

Kitaplar

Beynelmilel münasebatta hukuki takibati teshil etmek ve muhtelif memleketlerin usulu muhakemesi hakkında malûmat ve izahati muhtevi olmak üzere berlinde doktor Lövenfeld ve arkadaşları tarafından neşrine başlanmış külliyyatin başlangıcı olarak Avrupa memleketlerinde Usulu Muhakemati hukukiye unvanile üç cilt eser basılmıştır.

Birinci ciltte Sovyet Rusyada cari kanunlarla harbi umumî mahsulu olan Fenlandya, Estonya, Lituanya gibi yeni hükûmetlerin kanunları mevcuttur. Usulu muhakemati hukukiyemiz hakkında güzide ve kıymetli hukukçularımızdan Mehmet Ferit B. tarafından kaleme alınmış bir fasli mahsusudur ki hasatten şayani mutaleadır. Bu bahista mumaileyh mezkûr kanunun en ruhli noktalarını pek vakıfane bir surette taklil etmiştir. Almanceye vakif erbabi hukukumıza mezkûr külliyyati cidden tavsiye ederiz.